

Tredje roten, tomt 88

Kvarteret Perukmakaren

Femtonde roten 1637–57v

Kyrkogatans norra sida vid vallen Östra

Sjunde roten 1657 h–70

Larmgatan 5 (Samb.m. 4.3)

Längst i öster låg en mycket liten, bara en tredjedels tomt.

Claudius Cloot

1637–39

Börge Marbos änka (Karin)

1649–51, 1652 kallad Karin Böriges

Börge Marbo (se 4.133), som 1637–48 var bosatt i sjuttonde roten, krävdes i kämnärsrätten den 5.2.1634 av *Matthias Berentz*. Börge begärde dilation till dess det blev öppet vatten eller till dess han fick sälja sin häst. Efter hans död flyttade hans änka Karin Marbos hit. Karin Börge Marbo mötte i underrätten den 4.8.1652 *Sirin Nilsdotter* genom hennes far *Nils Torkelsson*. Rätten uppmanade *Sirin Nilsdotter* att själv komparera nästa RR.

Stadsbokhållaren Jacob von Ackern fordrade vid underrätten den 7.2.1655 125 d 22 öre kmt av Karin Börge Marbos på grund av hennes skuld till *Börge Bengtsson* för åtskilligt gods efter Anno 1653 gjord räkning. Hon erkände skulden och pantade sin gård och därpå utfärdat köpebrev. Hon dömdes betala utan dröjsmål.

Börge Marbos änka ålades den 2.3.1655 betala uppskov betala *Nils Joenssons hustru* 3 rdr 2 m smt. Hon dömdes den 7.3.1655 också betala Börge Bengtsson de 5 rdr hon var skyldig honom

Karin Börge Marbos erkände den 16.3.1655 skuld till *Sifwert Volchward* på 59 dr 8 öre. Till kreditörerna hörde också *skepparen Anders Andersson* som den 25.3.1655 begärde, att Karin Börge Marbos skulle betala honom 14½ rdr. Både *Sifwert Folkward* och *Anders Andersson* erbjöds att tillsammans med hennes övriga kreditorer erhålla sin betalning ur hennes gård, vilket antecknades.

Den 21.3.1655 utsågs på stadsbokhållaren *Jacob von Ackerns* begäran gode männen *Nils Torkelsson*, *Hans Persson*, *Johan?(Adrian) Adriansson* och *Anders Andersson* att efter bästa förstånd skriftligen värdera Karin Börge Marbos hus och tomt, som hon pantsatt till *Jacob v. Ackern*. Den 28 mars samma år uppdrog hon sin gård till betalning till sina kreditorer.

Karin Börge Marbos hade till underrätten den 21.3.1655 instämt *Börge Bengtsson båtsmans hustru* angående otidigt krakel och skvaller dem emellan. Vittnen saknades. Åtalet upphävdes med åtvarning till parterna att här efter återhålla sådana otidigheter om de ville ungå allvarsamt och hårt straff.

Karin Börge Marbos levde i december 1666, ty då berättade *Hans Mikaelssons* hustru i kämnärsrätten, att hos henne sedan 16 år tillbaka fanns ett bolster, som för 17 d kmt hade pantsatts av

Börge Marbos änka. Änkan ville låta Hans Mikaelssons hustru behålla det ”allenast hon ännu en rdr der på will gifwa”, vilket beviljades. En hustru Karin Börgies begravdes den 23.1.1698.

Börge Marbos dotter 1654.

Det är ovisst om hon är identisk med BörGES och Karins dotter *Ingrid Börgesdotter*, som hade en dotter Maria Olsdotter, som fick stolrum i domkyrkan 2.2.1691.

Anders Bur i Flogga

1662–63 1/2

Börta Anders i Flogga

1672–79

Hustru Börta Anders i Flogga besvärade sig den 8.8.1666 i underrätten över *soldaten Petter Andersson*, som för någon tid sedan hade låntagit 8 halva kronor av henne.

Vid kämnärsrätten den 24.4.1672 vände sig *Börta Börgesdotter* mot Börta och Anna i Flogen, som slagit henne och kallat henne slafz och utriden hora. Enligt Börta och Anna i Flogen skulle Börta Börgesdotter ha kommit som en ”willbeest” i huset och sagt till en sängliggande sjuk dräng: ”Du hafwer anammat Herrans Nattward Ja, den Onde i Tig”. Anna sade sig blott ha stött käranden för munnen. Enligt skulten hade hon varit blodig, då hon kom ut från svarandena.

Olof Timmerman 1667

Erik Böcker 1670

När tomtöreslängderna börjar på nytt 1696 bor här:

Ambjörn Hansson i Flogen

Han kan vara den Ambjörn Hansson, som begravdes den 9.2.1698 vid Örgryte kyrka (se 4.8. om ev. kompanjonskap 1689 i handel i Jönköping med *borgaren Sven Olofsson Lake*). Ambjörn i Flogens änka ägde gården 17120–30. Hos henne bodde 1717 *stadssoldasten Olof Fyrlås* änka och 1720

Båtedrängen Sven Torstensson

ägare 1732 till 1753, omkring 1737 kallad båtekarl. (En annan samtida båtekarl bodde i Nordstaden på vällen mellan Kronhus- och Spannmålgatorna.) Hos båtekarlen Sven Torstensson ”gammal och fattig” bodde 1753 den senare ägaren

tobaksspinnaregesällen Peter Högman (g Johanna Ahlgren)

Han hade av sin svärmoder Annika Berg (Sven Torstenssons änka?) transporterats ”en ograverad gård på Kyrkogatan vid vällen näst bredvid pottmakare Boensch (4.1) bakgård”. Petter Högman pantsatte gården till grannen i norr *pottmakaren Johan Baltzar Boensch* för lån av 100 d smt. Utmätning begärdes 4.3.1765. Gårdens fortsatta historia under 1700-talet är invecklad. Högman sålde den 19.5.1761 för 30 d smt några alnar av tomten till pottmakare Boensch, som sedan sålde tomtedelen med åbyggnaden och dess övriga hus och gård där bredvid till *kakelugnsmakaren Johan Wulff*. Av resten av tomten med den därå varande gamla husbyggnaden sålde Högman hälften till artillerihantlangaren Carl Neuadler den 28.4.1778 och den andra hälften den 30.8.1780 till buteljören och hökaren Oluf Ahlberg (se 3.87).

Kakelugnsmakaren Johan Wulff försökte sedan få inlösa Ahlbergs halva med 46 rdr köpeskilling. Den 7.9.1782 sålde trumslagaren H.P. Neuadler och hans hustru Ingela Andersdotter sitt hus mellan Kyrko- och Drottninggatorna till Olof Ahlberg för 550 d smt (91 rdr 32 sk) som några dagar därefter tycks ha sålt gården till Wulff.

Kakelugnsmakaren Lars Helander

nämnes 1785 som ägare. Lars Helander avled 10.1.1788 och hans hustru Catharina Maria född Wulff bara ett par veckor därefter den 23 januari. Bouppteckning förrättades efter makarna den 29.2.1788. De efterlämnade sonen *Johan Matthias* på andra året och en dotter *Brita Elisabeth*, bara 3½ år gammal. De hade ägt gården 3.88. Den värderades till 615 rdr specie. I utslaget i det urarva konkursmålet efter makarna den 25.6.1791 omtalas änkan madame Catharina Elisabeth Wulffs erhållna dom den 25.5.1781 mellan hennes förre avlidne man kakelugnsmakaren Johan Wulff i livstiden och buteljören Olof Ahlberg tillika med trumslagaren H.P. Neuadler och dess hustru Ingela Andersdotter. Hon talade om Ahlbergs den 12.9.1782 utgivna köpebrev i följd varav hon påstod, att tomten, varå mågen (Helander) i livstiden hade byggt, skulle tillhöra henne. så att Helander icke skulle ha fått eller förvärvat sig någon rätt. Men tomten hade icke upptagits i bouppteckningen efter Wulff. Madame Catharina E. Wulff flyttade efter mågens och dotterns död in i deras hus och tog hand om deras bo och dröjde med bouppteckningen. Hon skrev följande:

”För en halv tomt, som först bouteilleuren Ahlberg köpt av tobaksspinnare Högman och sedermera av min avl. man (d.v.s. Wulff) bördades har Helander ingen köpeskilling erlagt, och som han därå uppfört huset, återfordras summan. Utom denna tomt har bemälte min man tillhandlat sig ännu en av Ahlberg, som jämte den andra blivit använd till Helanders hus och ej betalats av Helander”.

På begäran av kuratorerna i avliden kakelugnsmakaren Lars Helanders sterbhus *Benjamin Lindström* och *hökaren Olof Borgström* utropades den 13.1.1789 Helanders vid Kyrkogatan i tredje roten under nummer 88 belägna hus och gård med nagelfast. Uppslagssumman var 666:32. Hökaren Olaus Borgström inropade fastigheten för 667.22 rdr specie. och ägde den ännu 1807, då som ödetomt.

Senare uppbud av 3.88

kakelugnsmakaren Sven Wahlberg	3.5.1830
änkan C Ericsson	30.6.1845
hyrkusk J. Andersson	8.9.1862

Senare uppbud av 3.87 och 3.88 (del)

snickare A H Rosberg	25.8.1856
----------------------	-----------

Senare uppbud av 3.87–88

spegelfabrikör Johan Martin Berg	21.1.1833
bleckslagare fabrikör T G Thoren	3.5.1860
klensmeden Johan Tim. Tengelin	1.6.1640

